

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RADOMSZCZAŃSKIM za I półrocze 2014r

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w ujęciu terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku – raport roczny składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej.

Niniejsze opracowanie ma na celu analizę wydarzeń aktywności zawodowej bezrobotnych na lokalnym rynku pracy w I półroczu 2014r. Przeprowadzone analizy mogą przyczynić się do pozytywnych zmian na rynku pracy. Ciągłe pogłębianie wiedzy o poziomie i strukturze lokalnego bezrobocia oraz informacja o stosowaniu aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu, może udoskonalić formy łagodzenia skutków trudnych warunków na rynku pracy.

W oparciu o dane statystyczne zgromadzone w systemie informatycznym, jakim dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku, wyłaniają się specyficzne dla naszego powiatu obszary zatrudnienia i bezrobocia .

Głównym powodem bezrobocia wynikającym z sytuacji ekonomiczno-gospodarczej powiatu radomszczańskiego jest niewielka ilość nowych miejsc pracy, a czasem nawet likwidacja dotychczas istniejących. Pomimo niewielu

informacji o zwolnieniach grupowych z zakładów pracy z terenu powiatu radomszczańskiego - w styczniu 2014r dotarła do nas informacja o likwidacji z dniem ostatniego maja 2014r Straży Miejskiej w Radomsku, otrzymujemy również informacje o przewidywanych zwolnieniach grupowych z zakładów pracy działających na terenie całego kraju, a posiadających oddziały na terenie powiatu radomszczańskiego np. PKO BP czy PZU S.A.. Informacje te dotyczą pojedynczych zwolnień pracowników z naszego terenu.

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

Tabela 1. Bezrobotni wg. 6-cio cyfrowego kodu zawodów zarejestrowani w PUP Radomsko wg. stanu na koniec czerwca 2014r

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem
1	522301	Sprzedawca	493
2	752205	stolarz	219
3	331403	Technik ekonomista	194
4	961302	Robotnik placowy	168
5	753303	szwaczka	166
6	931301	Robotnik budowlany	147
7	722204	Ślusarz	125
8	752208	Stolarz meblowy	122
9	515303	Robotnik gospodarczy	107
10	711202	Murarz	100
11	512001	kucharz	88
12	514101	fryzjer	88
13	753105	krawiec	81
14	723105	Mechanik samochodów osobowych	76
15	432103	magazynier	68
16	512002	Kucharz małej gastronomii	66
17	311504	Technik mechanik	61
18	235107	pedagog	60
19	911207	Sprzątaczką biurowa	59
20	311922	Technik technologii drewna	58

W ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w naszym urzędzie wg. stanu na dzień 30.06.2014r zarejestrowanych było **6467** osób, w tym **3441** kobiet. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na dzień 30.06.2014r wynosiła **2651** osób, w tym **1478** kobiet.

Z danych umieszczonych w tabeli wynika, iż największą grupę zawodową wśród osób bezrobotnych stanowią robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni. (**588 osób**)

Stanowią oni po osobach bez kwalifikacji zdecydowaną większość ogółu bezrobotnych.

Analizując bezrobocie na terenie powiatu radomszczańskiego dochodzimy do wniosku, iż największą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji. W ewidencji osób bezrobotnych wg stanu na koniec czerwca 2014r zarejestrowanych było **1021** osób bez zawodu co stanowi około 16 % ogółu zarejestrowanych. W dalszej kolejności plasują się osoby z wykształceniem zawodowym. Najmniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

W przypadku absolwentów (osoby zarejestrowane w okresie do 12 m- cy od daty ukończenia szkoły), których w ewidencji było ogółem **172** najwięcej bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji tj. **98** osób, a następnie :

- pedagodzy – **7 osób**
- sprzedawcy - **5 osób**
- technik ekonomista – **4 osoby**
- fryzjer – **3 osoby**

Pozostali absolwenci reprezentują pojedyncze zawody.

Niepokojącym zjawiskiem jest, iż przybywa osób z wykształceniem wyższym, również wśród absolwentów. Przede wszystkim dotyczy to szeroko rozumianych pedagogów i nauczycieli.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych wg .grup zawodowych w PUP Radomsku w I półroczu 2014r

Lp.	Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	bezrobotni ogółem w %
1	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	12,7003
2	72	Robotnicy obróbki metali , mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	11,3382
3	52	Sprzedawcy i pokrewni	9,5741
4	51	Pracownicy usług osobistych	7,0913
5	31	średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	7,0113
6	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	6,0096
7	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,9696
8	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,7293
9	74	Elektrycy i elektronicy	2,8446
10	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	2,8045
11	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,4439
12	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,4039
13	32	Średni personel do spraw zdrowia	2,3638
14	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,2036
15	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,1635
16	23	Specjaliści nauczania i wychowania	2,0833

Analizując napływ osób bezrobotnych do tut. Urzędu w badanym okresie według grup zawodowych możemy stwierdzić, iż sytuacja ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wynika ze struktury nowo rejestrowanych osób. W I półroczu 2014r napłynęło do naszego Urzędu ogółem 3017 osób bezrobotnych, w tym 348 absolwentów.

Największą grupę nowo rejestrowanych w omawianym okresie stanowiły osoby bez zawodu tj. 521 osób, a następnie zarejestrowało się min.: 210 sprzedawców, 93 stolarzy, 85 techników ekonomistów, 57 robotników budowlanych, 60 ślusarzy, 55 szwaczek oraz 50 murarzy. Pozostałe osoby bezrobotne rejestrujące się w analizowanym okresie posiadały różne kwalifikacje zawodowe i ich liczba nie przekraczała 50 w poszczególnych zawodach.

Na liczbę osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy ma również liczba osób, którym nie przedłużono umów zawartych na czas określony, ta sytuacja również spowodowana jest niestabilną sytuacją w zakładach.

Bardzo często osoby bezrobotne zatrudnione są w ramach umów „śmieciowych” tj. umów o dzieło czy zleceń na kilka lub kilkanaście dni, co powoduje sukcesywne wyrejestrowywanie tych osób, a następnie ponowną rejestrację w urzędzie. Również osoby zatrudnione przez Agencje Pracy Tymczasowej otrzymują umowy o pracę na czas określony, bardzo często są to umowy na tydzień lub dwa tygodnie.

W chwili obecnej nie odnotowujemy zwiększonego napływu osób powracających do kraju po zatrudnieniu zagranicą. Z tej grupy osób rejestrują się przeważnie osoby zatrudnione przy pracach sezonowych zagranicą lub jako opiekunowie osób starszych.

I. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

Wpływ ofert do naszego Urzędu charakteryzuje Tabela 3, w której ujęliśmy grupy zawodów, dla których zgłoszono najwięcej wolnych miejsc pracy w I półroczu 2014r.

**Tabela 3. Struktura ofert pracy według grup zawodowych zgłoszonych
w I półroczu 2014r**

Lp .	Kod dwu cyfrowy	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy w %
1	51	pracownicy usług osobistych	14,2976
2	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	13,8810
3	52	sprzedawcy i pokrewni	11,7892
4	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	7,5251
5	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	7,3579
6	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	6,5216
7	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	6,5216
8	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	4,2642
9	83	kierowcy i operatorzy pojazdów	3,9298
10	24	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	3,7625

Tabela powyższa przedstawia charakterystyczne grupy zawodowe , dla których najczęściej zgłaszane są oferty pracy wg . ilości zgłoszonych ofert.

Analizując oferty pracy można dostrzec zmiany nie tylko pod względem grup zawodowych, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy, ale i ilości tych ofert.

W I półroczu 2014r pozyskaliśmy ogółem 1196 ofert pracy, z tego 649 ofert pracy niesubsydiowanej, w tym 56 ofert dla osób niepełnosprawnych.

W okresie badanym dominujacą rolę odgrywały oferty pracy dla pracowników do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materialowej, pracowników uslug osobistych oraz kierowców i operatorów pojazdów, a dalsze grupy ofert pracy miały duzo mniejszy udzial procentowy w ogóle ofert pracy.

1. Pracownicy uslug osobistych : W tej grupie zawodowej dominujacą rolę odgrywały oferty pracy dla robotników gospodarczych (156 ofert), których większość znalazło zatrudnienie w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych w jednostkach samorządu terytorialnego .

2. Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materialowej w tej grupie zawodowej najwięcej ofert pracy było dla magazynierów i pozostałych magazynierów (100 ofert) oraz inwentaryzatorów (60 ofert). Były to przede wszystkim oferty do zakładów pracy działających na terenie strefy ekonomicznej.

3. Sprzedawcy i pokrewni : w w/w okresie do naszego urzędu zgłoszono 116 ofert pracy dla sprzedawców zarówno w handlu detalicznym jak i w marketach, w tych już istniejących sklepach jak i nowo wchodzących na nasz rynek .

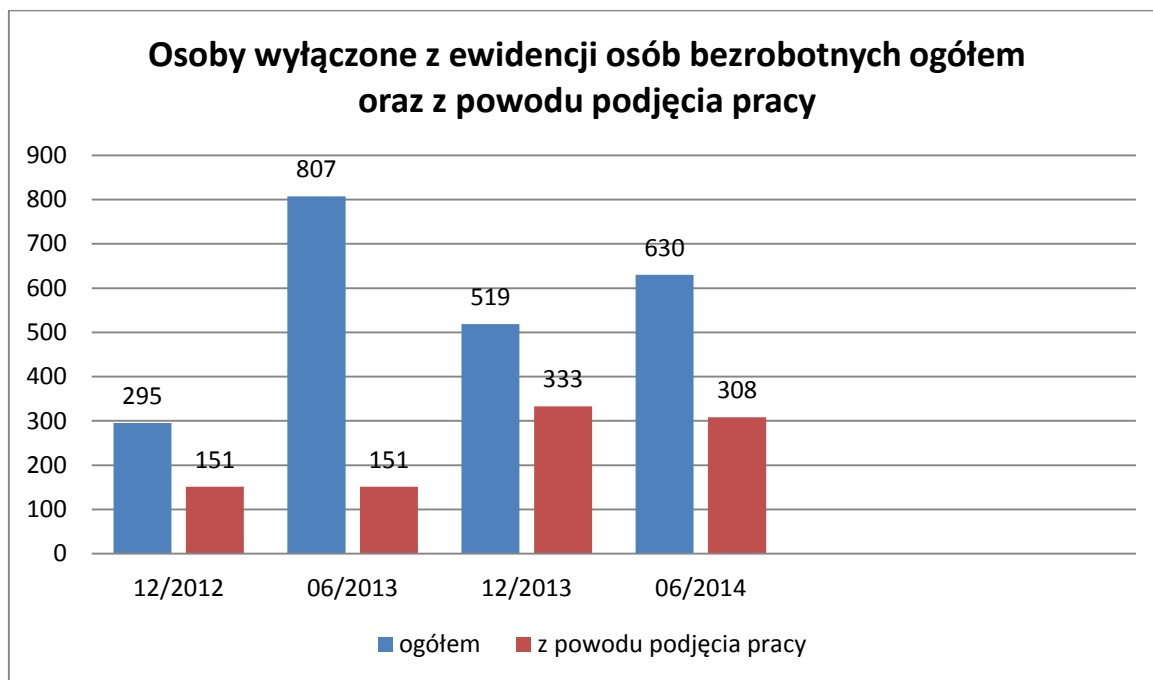
4. Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni : w tej grupie zgłoszono najwięcej ofert pracy dla pozostałych pracowników obsługi biurowej (63 ofert) oraz technika prac biurowych (14 ofert).

5. Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni: w tej grupie zgłoszono najwięcej ofert pracy dla operatorów maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli (25 ofert) oraz mechaników pojazdów samochodowych (13 ofert).

W czerwcu 2014r w porównaniu do grudnia 2013r wzrosła o 111 osób liczba wyłączeń z ewidencji ogółem, spadła natomiast radykalnie o 49 z 80 w grudniu 2013r do 31 w czerwcu 2014r liczba wyłączeń z ewidencji z powodu podjęcia pracy subsydiowanej. Wzrosła natomiast o 24 osób liczba wyłączeń z

ewidencji z powodu podjęcia zatrudnienia niesubsydiowanego. W czerwcu 2014r wykreślono 277 osób, a w grudniu 2013r 253 osoby.

Tabela 4. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych :

III. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

Tabela 5. Zawody nadwyżkowe w I półroczu 2014r na podstawie 30 zawodów wg. wskaźnika intensywności nadwyżki.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Nadwyżka podaży siły roboczej
1	Sprzedawca	522301	15,6667
2	Technik ekonomista	331403	14,1667
3	Stolarz	752205	13,3333
4	Robotnik budowlany	931301	9,0000
5	Ślusarz	722204	8,5000
6	Szwaczka	753303	8,3333
7	Murarz	711202	8,1667

8	Robotnik placowy	961302	6,8333
9	Mechanik samochodów osobowych	723105	6,1667
10	Kucharz małej gastronomii	512002	6,1667
11	Fryzjer	514102	6,0000
12	Technik mechanik	311504	5,8333
13	Stolarz meblowy	752208	5,5000
14	Kucharz	512001	5,3333
15	Pedagog	235107	5,1667
16	Piekarz	751204	4,5000
17	Technik technologii drewna	311922	4,1667
18	Pakowacz	932101	4,0000
19	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723307	3,8333
20	Krawiec	753105	3,8333
21	Robotnik magazynowy	933304	3,6667
22	Tokarz w metalu	722314	3,5000
23	Technik elektryk	311303	3,5000
24	Technik informatyk	351203	3,5000
25	Rzeźnik-wędliniarz	751105	3,3333
26	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	932911	3,1667
27	Robotnik magazynowy	933304	3,1667
28	Ekonomista	263102	2,8333
29	Kierowca samochodu osobowego	832202	2,8333
30	Palacz pieców zwykłych	911202	2,5000
31	Cukiernik	751201	2,5000
32	Technik hotelarstwa	422402	2,5000

Z powyższego zestawienia wynika, iż wszystkie w/w zawody mają nadwyżkę siły roboczej. Nie przedstawia to jednak w sposób pełny i wiarygodny obrazu rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy, ponieważ oferty pracy zgłaszane do urzędu kierowane są do wszystkich bezrobotnych, a nie tylko do osób rejestrowanych w wybranym okresie. Jednocześnie w zawodzie sprzedawcy, wykazany w tabeli jako zawód nadwyżkowy, zgłoszono w analizowanym okresie 116 ofert pracy i stanowi to trzecią co do wielkości liczbę ofert dla danego zawodu. Na przestrzeni kilku lat nie wystąpiły znaczące zmiany w tabeli zawodów nadwyżkowych. Zmieniają się tylko miejsca w rankingu w

zależności od okresu analizowanego. Szeregi zawodów deficytowych od lat zasilają również absolwenci np. technik ekonomista.

Tabela 7. Zawody deficytowe w I półroczu 2014r na podstawie 30 zawodów wg. wskaźnika intensywności deficytu.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Deficyt podaży siły roboczej
1	Robotnik gospodarczy	515303	-21,5000
2	Sprzątaczką biurową	911207	-4,3333
3	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	722304	- 4,0000
4	Doradca finansowy	241202	- 3,6667
5	Kierowca samochodu ciężarowego	833203	- 3,1667
6	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	541307	- 1,5000
7	Elektryk	741103	- 1,3333
8	Doradca klienta	524902	-1,1667
9	Opiekunka środowiskowa	341204	-1,0000
10	Brukarz	711601	-1,0000
11	Kosmetyczka	514202	-0,8333
12	Technik prac biurowych	411004	- 0,8333
13	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	531103	- 0,8333
14	tynkarz	712303	- 0,6667
15	Ubojowy	751106	-0,6667
16	Magazynier	432103	-0,6667
17	Sekretarka	412001	-0,5000
18	Dekarz	712101	- 0,5000
19	Architekt	216101	-0,5000
20	Operator koparko-ładowarki	811105	-0,5000
21	Tapicer meblowy	753403	-0,3333
22	Specjalista do spraw rachunkowości	241103	- 0,3333
23	Monter konstrukcji stalowej	721404	-0,3333
24	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	814302	- 0,3333

25	Sortowacz	932913	-0,3333
26	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308	- 0,3333
27	Opiekunka dziecięca	325905	-0,1667
28	Spedytor	333105	-0,1667
29	Asystent do spraw księgowości	431101	-0,1667
30	Sprzedawca w branży mięsnej	522302	-0,1667
31	Operator pras kuźniczych	722103	-0,1667
32	Szlifierz materiałów drewnianych	752308	-0,1667
33	Operator maszyn do produkcji drutów i prętów	812104	-0,1667
34	Sprzedawca w branży mięsnej	522302	-0,1667
35	Grafik komputerowy multimedialny	216602	-0,1667

Tabela zawiera 35 zawodów deficytowych ponieważ są to wszystkie zawody deficytowe w analizowanym okresie I półrocza 2014r po wyłączeniu zawodów ze wskaźnikiem max oraz zawodów tzw. "pozostałych".

Powyższe dane nie w pełni odzwierciedlają sytuację na lokalnym rynku pracy.

Wpływ na taki wynik rankingu mają na pewno oferty subsydiowane. W ramach tych ofert tworzone stanowiska są jednostkowe, a jeżeli w analizowanym okresie nikt się nie zarejestruje to wynik rankingu zawsze wskaże zawód jako deficytowy.

Na pewno nie można uznać za deficytowy zawód robotnika gospodarczego czy sprzątaczkę biurową.

V. WNIOSKI.

Przeprowadzona analiza przedstawia obraz bezrobocia w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na rynku pracy powiatu radomszczańskiego w I półroczu 2014 roku.

Największą, nadwyżkową grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (1021 osób) do których mogą być kierowane oferty pracy bez większych wymagań ze strony pracodawców. Są to głównie stanowiska robotników gospodarczych, sprzątaczek czy dozorców.

Część osób z wykształceniem wyższym również posiada zawody, na które jest niewielkie zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, są to min. zawody : pedagogów, ekonomistów, nauczycieli i filologów różnych specjalności.

Zawodami wysoko nadwyżkowymi są sprzedawcy, ślusarze, szwaczki i krawcowe, stolarze, robotnicy budowlani i placowi, technicy ekonomiści, wynika to m.in. z faktu, że pracodawcy coraz częściej stawiają wysokie wymagania wobec kandydatów przyjmowanych do pracy, oczekują zazwyczaj kilkuletniego doświadczenia w zawodzie, umiejętności obsługi kasy fiskalnej (w przypadku sprzedawców), czy umiejętności obsługi stebnówki i overlocka (w przypadku szwaczek lub krawcowych).

Zawodów deficytowych w I półroczu 2014r. było niewiele, tylko w przypadku 35 zawodów na 682 liczba zgłoszonych ofert pracy była większa, niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych potwierdza, że struktura zawodowa na przestrzeni ostatnich kilku lat nie uległa większym zmianom, co świadczy o niedopasowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy. Poza tym w obecnych czasach osoba poszukująca pracy powinna być przygotowana na konieczność ciągłego zdobywania nowych umiejętności, doksztalcania się i korzystania z różnych form wsparcia, w tym w formie szkoleń i kursów oferowanych przez powiatowy urząd pracy.

Dzisiejszy rynek pracy podlega procesom ciągłych zmian, które wymagają od potencjalnego pracownika tzw. wielo zawodowości, czyli zróżnicowanych i uniwersalnych kwalifikacji.

Sporządziła

Jadwiga Jaguszewska

Kierownik Referatu Pośrednictwa Pracy